

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1959

Vyhlásené: 24.07.1959 Časová verzia predpisu účinná od: 28.12.1962 do: 31.12.1966

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

50

Z á k o n

z 9. júla 1959

o pôdohospodárskej dani

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

V úsilí o rozvoj socialistickej pôdohospodárskej veľkovýroby má pôdohospodárska daň významné poslanie. Úlohou novej úpravy pôdohospodárskej dane je napomáhať na to, aby dôchodky družstiev a družstevníkov boli v súlade so zásadou odmeňovania podľa práce a aby boli odstraňované neodôvodnené rozdiely v dôchodkoch jednotných roľníckych družstiev a družstevníkov spôsobené vplyvom odlišných prírodných a ekonomických podmienok. Súčasne má aktívne pôsobiť na rozvoj socialistickej pôdohospodárskej výroby a jej hospodárnosti na základe prehlbovania socialistickej výrobných vzťahov v pôdohospodárstve a rozvíjania tvorivej účasti pracovníkov v pôdohospodárstve na riadení pôdohospodárskej výroby. Pôdohospodárska daň má upevňovať a posilňovať záujem jednotných roľníckych družstiev na dlhodobom rozvoji a na rozširovaní vlastných prostriedkov, najmä nedeliteľných fondov. Nová úprava pôdohospodárskej dane má ešte viac zainteresovať miestne a okresné národné výbory, aby aktívne pomáhali jednotným roľníckym družstvám rozvíjať výrobu a hospodárnosť.

Oddiel I

Daňová povinnosť

§ 2

Pôdohospodárskej dani podliehajú jednotné roľnícke družstvá a fyzické osoby (ďalej len „ostatní daňovníci“), a to z príjmov z pôdohospodárskej výroby vykonávanej na vlastný alebo spoločný účet. Pritom nerozhoduje, či sa vykonáva pôdohospodárska výroba na pôde vlastnej, najatej či prevzatej do obhospodarovania na podklade iného právneho pomeru.

§ 3

Oslobodenie od dane

Od dane sú oslobodení členovia jednotných roľníckych družstiev, a to tak z príjmov, ktoré dostávajú od družstva v peniazoch alebo naturáliách ako odmenu za prácu, prípadne ako splátky investičných pôžičiek, ako aj z príjmov dosiahnutých zo záhumienkového hospodárstva, s výnimkou príjmov z pestovania viniča.

§ 4 **Základ dane**

Základom dane je dani podrobený príjem (§§ 7 a 12) dosiahnutý v roku rozhodnom pre zdanenie.

§ 5 **Zdaňovacie obdobie**

Daň sa vyrubuje

- a) u jednotných roľníckych družstiev za každý kalendárny rok po jeho uplynutí,
- b) u ostatných daňovníkov na každý kalendárny rok podľa stavu k 1. januáru.

Oddiel II **Vyrubenie a platenie dane u jednotných roľníckych družstiev**

§ 6

U jednotných roľníckych družstiev sa rozumie pôdohospodárskou výrobou každá činnosť družstvom vykonávaná.

§ 7 **Dani podrobený príjem**

(1) Dani podrobeným príjmom sú skutočne dosiahnuté celkové hrubé peňažné tržby z rastlinnej a živočíšnej výroby, z pomocných hospodárskych odvetví a pridruženej výroby, príjmy za práce a služby, tržby za poľnohospodárske výrobky dodané členmi jednotných roľníckych družstiev na splnenie nákupných úloh družstva a hodnota naturálií rozdeľovaných na pracovné jednotky. Od dani podrobených príjmov sa odčítajú sumy pridelené nedeliteľnému fondu na rozšírenú reprodukciu a na splátky investičných pôžičiek členov a hodnota úspor na stavbách vykonávaných svojpomocou.

(2) Podkladom pre určenie dani podrobeného príjmu je ročný výkaz jednotného roľníckeho družstva.

§ 8 **Sadzba dane**

(1) Sadzba dane je v oblasti

horskej a zemiakársko-ovosnej	1 %
zemiakárskej	1 - 5 %
repárskej	5 - 12 %
kukuričnej	4 - 10 %

základu dane.

(2) Ministerstvo financií určí v dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva priemernú výšku dane pre jednotlivé kraje a výrobné oblasti, pri ktorých je sadzba dane ustanovená rozpätím, a to v rámci tohto rozpätia. Obdobne určí krajský národný výbor priemernú výšku dane pre jednotlivé okresy.

(3) Rada okresného národného výboru po prerokovaní s radou miestneho národného výboru určí pre každé jednotné roľnícke družstvo, pôda ktorého je zaradená do oblasti, pre ktorú je sadzba dane ustanovená rozpätím, sadzbu dane v rámci tohto rozpätia s prihliadnutím na miestne výrobné podmienky, najmä na tie, ktoré nie sú dostatočne vyjadrené zaradením pôdy do výrobnjej oblasti.

(4) Jednotným roľníckym družstvám pestujúcim vinič zvýši národný výbor vyrubenú daň o

- a) 5,- až 7,- Kčs za každý vyrobený liter vína,
- b) 3,50 až 5,- Kčs za každý kilogram zobratého hrozna,

ktorý nedodajú za ustanovené nákupné ceny do centrálnych fondov alebo ktorý rozdelia, prípadne predajú svojim členom ako naturálne odmeny nad množstvo určené vlastnými stanovami, prípadne celoročným výrobným a finančným plánom schváleným okresným národným výborom.*)

§ 9

Zníženie dane

(1) Daň vyrubenú podľa § 8 zníži miestny národný výbor družstvám, ktoré z vlastných prostriedkov pridelia nedeliteľnému fondu na rozšírenú reprodukciu a na splátky investičných pôžičiek členov sumu prevyšujúcu hranicu určenú Ministerstvom financií a Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, a to o 10 - 50 % súm pridelených nedeliteľnému fondu nad určenú hranicu.

(2) Výkonný orgán okresného národného výboru môže po prejednaní s výkonným orgánom miestneho národného výboru znížiť daň

- a) družstvám v pohraničných okresoch, ak pre nedostatok pracovných síl dosahujú podpriemerné hospodárske výsledky;
- b) družstvám novozałożeným a družstvám, ktoré nie sú ešte hospodársky a finančne upevnené.

(3) Zníženie podľa odseku 1 spolu so znížením podľa odseku 2 môže robiť najviacej polovicu vyrubenej dane.

(4) Podmienkou pre zníženie dane podľa odsekov 1 a 2 je, aby jednotné roľnícke družstvo malo v poriadku účtovnú evidenciu a aby dodržiavalo základné ustanovenia družstevných stanov, najmä pokiaľ ide o hospodárenie na záhumienku.

§ 10

Platenie dane

(1) Jednotné roľnícke družstvo je povinné platiť preddavky na daň za bežný rok, a to z predbežnej ročnej povinnosti 20 % vždy najneskoršie do 31. marca, 30 % do 31. júla, 20 % do 30. septembra a 30 % do 30. novembra bežného roku.

(2) Predbežnú ročnú daňovú povinnosť určí výkonný orgán okresného národného výboru podľa celoročného výrobného plánu družstva. Družstvám, ktoré začnú hospodáriť spoločne v priebehu roku, môže výkonný orgán okresného národného výboru určiť preddavky na daň s prihliadnutím k očakávaným príjmom a k ostatným pomerom rozhodným pre vyrubenie dane.

(3) Jednotné roľnícke družstvo je povinné samo si daň vypočítať a zaplatiť ju kompetentnému národnému výboru do 31. marca po uplynutí roku, za ktorý sa daň vyrubuje.

(4) Zvýšenie dane podľa § 8 ods. 4, pokiaľ pripadá na uplynulé splátky dane, je splatné do 15 dní po doručení platobného výmeru. Zostávajúce sumy sú splatné v pravidelných splátkach dane. Zvýšenie dane podľa § 20 ods. 3 je splatné do 15 dní po doručení platobného výmeru.

Vyrubenie a platenie dane u ostatných daňovníkov

§ 11

Pôdohospodárskou výrobou sa rozumie každá činnosť súvisiaca s obrábaním pozemkov venovaných poľnohospodárstvu, lesníctvu a rybníkárstvu a patrí k nej základná poľnohospodárska činnosť, t. j. rastlinná a živočíšna výroba a ďalej príležitostná činnosť a vedľajšia výroba, pokiaľ súvisí so základnou poľnohospodárskou činnosťou.

Dani podrobený príjem

§ 12

(1) Dani podrobený príjem sa vypočítava s výnimkou uvedenou v odseku 2 podľa priemerných noriem výnosnosti pripadajúcich na 1 ha pôdohospodárskej pôdy a podľa celkovej výmery všetkých pozemkov spôsobilých na pôdohospodárske obrábanie.

(2) Dani podrobený príjem z pozemkov venovaných pestovaniu zvláštnych kultúr (plodín) a z niektorých odvetví špecializovanej živočíšnej výroby sa však vypočítava podľa skutočne dosiahnutých peňažných i naturálnych príjmov. Druhy zvláštnych kultúr a odvetví špecializovanej živočíšnej výroby určí Ministerstvo financií v dohode s Ministerstvom pôdohospodárstva.

(3) Priemerné normy výnosnosti určí vláda na návrh ministrov financií a pôdohospodárstva.

§ 13

(1) Pre určenie dani podrobeného príjmu podľa priemerných noriem výnosnosti je rozhodná celková výmera všetkých pozemkov spôsobilých na pôdohospodárske obrábanie podľa stavu k 1. januáru roku, na ktorý sa daň vyrubuje, s výnimkou pozemkov venovaných pestovaniu zvláštnych kultúr.

(2) Pre určenie dani podrobeného príjmu zo zvláštnych kultúr a odvetví špecializovanej živočíšnej výroby (§ 12 ods. 2) je rozhodný skutočne dosiahnutý príjem v kalendárnom roku, ktorý predchádza roku, na ktorý sa daň vyrubuje.

(3) Základom dane je súčet príjmov určených podľa odsekov 1 a 2.

§ 14

Výkonný orgán okresného národného výboru môže po prejednaní s výkonným orgánom miestneho národného výboru

- a) zvýšiť dani podrobený príjem vypočítaný podľa priemerných noriem výnosnosti až o 100 % s prihliadnutím k mimoriadnym príjmom daňovníka, najmä k príjmom z príležitostnej činnosti a vedľajšej výroby;
- b) znížiť dani podrobený príjem vypočítaný podľa priemerných noriem výnosnosti u maloroľníkov až o polovicu, ak to vyžadujú miestne pomery, najmä v horskej a zemiakársko-ovosnej oblasti.

§ 15 Sadzba dane

(1) Pôdohospodárska daň je pri základe dane:

nad Kčs	do Kčs	
	4 000	5 %
4 000	8 000	200 Kčs a 7 % zo základu presahujúceho 4 000 Kčs,
8 000	12 000	480 Kčs a 10 % zo základu presahujúceho 8 000 Kčs,
12 000	20 000	880 Kčs a 15 % zo základu presahujúceho 12 000 Kčs,
20 000	30 000	2 080 Kčs a 22 % zo základu presahujúceho 20 000 Kčs,
30 000		4 280 Kčs a 30 % zo základu presahujúceho 30 000 Kčs.

(2) Daňovníkom vykonávajúcim pôdohospodársku výrobu na výmere väčšej ako 20 árov, u ktorých ich príjmy alebo príjmy ich manželov alebo druhov (manželiek alebo družiek) z pracovného pomeru alebo zo súkromnej zárobkovej činnosti a pod. prevyšujú príjmy z pôdohospodárskej výroby, zvýši národný výbor vyrubenú daň až o 100 %, spravidla najmenej o 100 Kčs.

(3) Daňovníkom pestujúcim vinič na výmere väčšej ako 5 árov zvýši národný výbor vyrubenú daň o

a) 5,- až 7,- Kčs za každý vyrobený liter vína,

b) 3,50 až 5,- Kčs za každý kilogram zobratého hrozna,

ktorý nedodajú za ustanovené nákupné ceny do centrálnych fondov, prípadne ktorý použijú pre vlastnú spotrebu nad určené množstvo.*)

(4) Daň sa nevyrubí, ak je po zvýšení alebo znížení menej ako 20 Kčs.

§ 16 Zvýšenie a zníženie dane

(1) Daňovníkom, ktorí nemajú maloleté deti, sa vyrubená daň zvýši o 10 %.

(2) Daňovníkom s dvoma maloletými deťmi sa zníži vyrubená daň o 15 %, s tromi deťmi o 30 % a so štyrmi alebo viacerými deťmi o 45 %, vždy však najviacej o 1 200 Kčs. Daň sa zníži, len ak nebola daňovníkovi z toho istého dôvodu znížená iná daň.

§ 17 Daneproté minimum

Daňovníkom, ktorí sú odkázaní svojou výživou a výživou svojej rodiny výhradne na príjem z pôdohospodárskej výroby, daň sa nevyrubí, ak tieto príjmy neprevyšujú 3 000 Kčs ročne.

§ 18

(1) Ak sa stane daňovník v priebehu roku členom jednotného roľníckeho družstva, odpíšu sa mu splátky dane (§ 19 ods. 1), pokiaľ ku dňu vstupu do družstva neboli zročné.

(2) Ak vystúpi v priebehu roku člen z jednotného roľníckeho družstva alebo ak bol z neho vylúčený, vyrubí sa mu daň na tento rok z dani podrobeného príjmu pripadajúceho na celkovú výmeru pozemkov, ktoré mu jednotné roľnícke družstvo vydalo.

§ 19

Platenie dane

(1) Daňovníci sú povinní si daň vypočítať sami a zaplatiť ju príslušnému národnému výboru v splátkach, a to 20 % dane vždy najneskoršie do 31. marca, 30 % do 31. júla, 20 % do 30. septembra a 30 % do 30. novembra bežného roka.

(2) Ak bol daňovník upovedomený vyložením predpisného zoznamu o vyrubení dane, je povinný zaplatiť splátky na daň podľa toho, ako sa mu daň vyrubila.

(3) Zvýšenie dane podľa § 20 ods. 3 je splatné do 45 dní odo dňa vyloženia predpisného zoznamu, prípadne do 15 dní odo dňa doručenia platobného výmeru. Rozdiel vo vyrubenej dani pripadajúci na zvýšenie základu dane podľa § 14 a zvýšenie dane podľa § 15 ods. 2 a 3, pokiaľ pripadá na uplynulé splátky dane, je splatný do 45 dní odo dňa vyloženia predpisného zoznamu, prípadne do 15 dní odo dňa doručenia platobného výmeru. Zostávajúce sumy sú splatné v pravidelných splátkach dane.

Oddiel III

Spoločné ustanovenia

§ 20

Zoznanie

(1) Každý, kto je povinný platiť pôdohospodársku daň, je povinný podať každoročne do konca februára kompetentnému výkonnému orgánu okresného národného výboru zoznanie o všetkých okolnostiach rozhodných pre vyrubenie dane. Okrem toho je povinný podať zoznanie každý, koho výkonný orgán okresného národného výboru na podanie zoznania vyzve.

(2) Zoznanie k dani nemusia podať daňovníci, u ktorých nedošlo k zmenám v okolnostiach rozhodujúcich pre vyrubenie dane a ktorí túto skutočnosť oznámia v lehote uvedenej v odseku 1 národnému výboru.

(3) Ak daňovník nepodá zoznanie alebo oznámenie včas, môže sa mu daň podľa § 15 ods. 1 zvýšiť až o 10 %.

§ 21

Ak začne alebo prestane daňovník vykonávať činnosť podrobenú tejto dani (§§ 6 a 11), je povinný to oznámiť do 15 dní výkonnému orgánu okresného národného výboru.

§ 22

Upovedomenie o predpise dane

(1) O určení predbežnej daňovej povinnosti a o vyrubení dane upovedomí výkonný orgán okresného národného výboru jednotné roľnícke družstvá platobným výmerom. Ostatných daňovníkov bývajúcich v obvode toho istého miestneho národného výboru upovedomí o vyrubení dane hromadne predpisným zoznamom prostredníctvom výkonného orgánu miestneho národného výboru.

(2) Predpisný zoznam vyloží miestny národný výbor do 7 dní po dôjdení na verejné nahliadnutie po čas 30 dní.

§ 23**Kontrola dane**

(1) Výkonné orgány národných výborov preverujú včasnosť, správnosť a úplnosť platenia dane a správnosť a úplnosť daňových zoznaní.

(2) Daňovníci sú oprávnení a povinní pri kontrole spolupôsobiť, poskytnúť výkonným orgánom vykonávajúcim kontrolu vysvetlenia a dôkazné prostriedky, predložiť písomnosti a pomôcky týkajúce sa skutočností rozhodných pre vyrubenie dane a urobiť všetko, čo je na uľahčenie a urýchlenie kontroly potrebné.

§ 24**Odvolaie**

Proti určení predbežnej daňovej povinnosti alebo proti vyrubeniu dane sa možno odvolať u výkonného orgánu okresného národného výboru do 15 dní po doručení platobného výmeru alebo do 45 dní odo dňa vyloženia predpisného zoznamu na verejné nahliadnutie.

§ 25**Penále**

Ak sa daň (preddavok na daň) nezaplatila včas, je daňovník povinný zaplatiť penále vo výške 5 % nedoplatkov dane s príslušenstvom, zistených k 31. marcu, 31. júlu a 30. novembru.

§ 26**Premlčanie**

(1) Daň nemožno vyrubiť a vymáhať po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roku, v ktorom bol daňovník povinný podať zoznanie k dani.

(2) Ak je vykonaný úkon na vyrubenie alebo vymáhanie dane, plynie premlčacia lehota znovu od konca kalendárneho roku, v ktorom bol daňovník o tomto úkone upovedomený.

Oddiel IV**Záverečné ustanovenia****§ 27**

(1) Pôdohospodárska daň je začínajúc rokom 1961 rozpočtovým príjmom miestnych a okresných národných výborov.

(2) Okresný národný výbor môže so súhlasom krajského národného výboru preniesť správu pôdohospodárskej dane na miestny národný výbor.

§ 28**Splnomocnenie**

(1) Vláda môže

1. podľa potreby upravovať percento zníženia alebo zvýšenia sadzby dane podľa § 8 ods. 2;
2. poskytnúť úľavu od dane pre jednotné roľnícke družstvá, pre daňovníkov určitých oblastí, prípadne pre niektoré iné skupiny daňovníkov a poskytnúť úľavy pre škody spôsobené živelnými pohromami.

(2) Ministerstvo financií

1. môže urobiť opatrenia na zamedzenie nezrovnalostí a tvrdostí, ktoré by mohli vzniknúť z tohto zákona;
2. upraví konanie vo veciach tejto dane;
3. vydá predpisy potrebné na vykonanie tohto zákona.

(3) Minister pôdohospodárstva sa splnomocňuje, aby v dohode s ministrom financií určil výrobné oblasti a zaradoval do nich jednotlivé obce.

§ 29

Začínajúc rokom 1960 sa zrušuje zákon č. 77/1952 Zb. o pôdohospodárskej dani v znení právnych predpisov ho meniacich a doplňujúcich a predpisy podľa neho vydané.

§ 30

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia a platí pre pôdohospodársku daň začínajúc rokom 1960; vykoná ho minister financií v dohode s ministrom pôdohospodárstva a ostatnými

zúčastnenými členmi vlády.

Čl. II

Tento zákon platí pre vyrubenie pôdohospodárskej dane začínajúc rokom 1963.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Ďuriš v. r.

Štrougal v. r.

*) Predaj vína priamo spotrebiteľom je zakázaný vyhláškou č. 103/1962 Zb. o úprave predaja prebytkov poľnohospodárskych výrobkov.

